

Mejelen minden vasárnap
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Városháza I. e. 13.
Kéziratok nem adnak vissza.
Nyílt-téri közlemények soronként 30 fillér.

SZOBOSZLÓ ÉS VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak
helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve
Égész évre . . . 8 kor
Félévre . . . 4 kor
Negyedévre . . . 2 kor
Egyes szám ára 16 fill.
Hirdetések egyezség szerint közöltetnek.

Hiba van a kréta körül.

A város dolgai rosszul mennek. Az irreális költségvetések, a községiadó kivetésének és behajtásának elhanyagolása, a mesterségesen lenyomott pótdadó kezdik megbosszítani magukat. A számadásvizsgáló bizottság jelentéséből kitűnt, hogy a költségvetésben megállapított összegén kívül, a múlt esztendőben, 15.000 koronát költöttek el a város tőkepénzéből. Így ezután nem csuda, ha nem emelkedik a pótdadó.

De világos más részről az is, hogy ilyen végeredmény mellett a 14%-os pótdadó szembe-kötödsdi, önámítás, a mely egyébre sem jó, mint arra, hogy megakadályozza a nagy közönség tiszta látását. És kezd is már erre rájönni a közönség, s a múlt közgyűlésen már éles bírálatok hangzottak el ez ellen a rendszer ellen.

A jövő képe egészen tiszta.

Ha a város közönsége tisztán akar látni, ha olyan költségvetést állít össze, a mely reális, megbízható, akkor a községiadó semmi körülmények közt nem marad a 20—25%-on alól. Vagyis egy esztendő alatt elérjük azt a magasságot, a melyet éveken keresztül mesterségesen elodáztunk.

Rosz taktika volt tehát abban a hiszemben hagyni a közönséget, hogy a pótdadó nem emelkedik, mert ime 1—2 év megmutatta az ellenkezőt.

De a város fejlődése is sokat szenvedett e miatt a taktika miatt, mert a kedvező vég-

eredmény kedvéért sok olyan cél megvalósítása elhalasztatott és mellőzött, a mely hasznára, előmenetelére lett volna a városnak.

A dolog tovább így nem mehet. Jövőre tehát csak olyan költségvetést fogadjon el a közgyűlés, a mely hű képe lesz a város anyagi helyzetének.

Segíts magadon . . .

Mint eloszthatatlan köd, úgy nehezedik gazdasági életünkre a szociális kérdés. A letagadhatatlan tények és életnyilvánulások követelik meg, hogy ezzel a jelenséggel, állapot-tal nemcsak a kormányhatalom, hanem egyes erkölcsi testületek, intézmények, sőt egyesek is komolyan, mélyre hatván foglalkozzanak. Foglalkoztak is és foglalkoznak szüntelen.

A mezőgazdasági munkás és cselédség-építész, az állás nélküliek helyközvetítő osztálya, állami és magánbirtokok felparcellálása, mint a gazdaságok létesítése voltak nagyjában azon intézkedések, melyeket az állam felállított s ezen alkotások körén belül társadalmilag is megindult a mozgalom, hogy a munkás kezeket foglalkoztassák, a megélhetésre, a jövő biztosítására nézve alapot teremtsenek.

Városunk és vidéke — hála a gondviselésnek — ment volt mindezeideig a szociális kérdéstől. A szórványosan megtartott szociális négygyűlések, megbeszélések és összejövetelek általában az elmélet körében forogtak, gyakorlatilag eredményül csak az volt, hogy általános elveket mondtak ki, csatlakozván így a központi mozgalmához, továbbá, hogy egyesületek, körhelyiséget alkottak.

Sok más körülménytől eltekintve úgy vélem abban található fel ezen, minden bizonynyal megnyugtató jelenség oka, hogy nálunk gyári, ipari, kereskedelmi nagyobb vállalatok nincsenek, a földművelésből él népünk zöme; az áldott föld pedig mindezeideig megteremtette a kenyeret, foglalkoztatta és munkát is adott.

Két körülmény veendő azonban figyelembe. Az egyik: a népesség folytonos szaporodása; a másik pedig az, hogy a föld nem szaporodik, több nem lett. (Tudatosan mellőzöm itt a csatornázás, lecsapolás következtében nyert tennisszövedéket; nem különben az okszerű kihasználás és belterjes művelés következtében nyert terménytöbbletet.)

Már most, e tények, a kétszerkettő kérelhellen bizonyosságával megkívánják, hogy újabb kereseti ágakat, foglalkozási köröket, tét, alkalmat keressen és találjon is a munkásnép, melylyel megélhetését, létezését biztosítsa.

Mert, melyek azok a köztudomású tények, melyek nálunk, a mi viszonyainknál vonatkozólag ismeretesek?

A takarással és ezen idő alatt kell, hogy szerezzék meg a mi munkás népünk egész évi szükségletét maga és családja számára.

Már most elképzelhető, minő fizikai erőt és kimondhatatlan munkásságot kell neki ezen rövid idő — átlag 4—8 hét alatt — kifejtieni s mennyi esélytől, természeti, családi, egyéni körülményektől függ minden egyes esetben, hogy ez életfeltételt megszerezze.

S még mit látunk? A férfi népe az, a mely izzad, törli magát, az asszony népe, dologtalan módon naphosszat üli a pitvar ajtót és boltból vett vászondarabot szurkál meg nem szünő sóhajtás és pletykálás közepette; vagyis a munka megosztás elve gazdaságilag keresztül vive egyáltalán nincs.

T Á R C Z A.

A Ráday-korszak.

Az alföldi rablóbandák megfélemezése.

Irtó: Szenátor.

(Minden jog fentartva.)

A betyár-menyecske.

Láng Piroska gondozója, tanácsadója, öre, szóval mindene volt a bandának, de ezt a szerepét olyan pompásan játszotta, hogy a bandásoknak sejtelmük sem volt a dolgról. Mint a város bérlője a kiskunmajsai előjárósággal csaknem naponként érintkezett és sokszor elpanaszolta, hogy a betyárok látogatásától nem tud menekülni. A hiszékeny előjáróság felült a ravasz menyecske, s a második esztendőben már elengedett egy jókora összeget a hasonbérből, mert igaznak tartotta a korcsmárosné azon előadását, hogy a tisztességes vendégek elvadtak a csárdából, s így a kocsmának jövedelme incsen. Ezt is elhitték a bölcs előjárók, hogy a be-

tyárok potyára lakmároznak a csárdában és nem fizetnek soha.

Pedig ha körülnéztek volna a csárda tájékán, sok érdekes dolgot láthattak volna ott. A csárda körül százával legelt az aprómarha, sőt került olykor-olykor egy néhány bárány és borjú is. A csárdásnének csinos zöld szekere, s két jó lova volt, s ezt a fogatot mindennap lehetett látni valamelyik közeli városban. A szép asszony bevásárolt, s azzal hajtott sebesen hazafele. Úgy állott a kezében a gyeplő, mintha csak urasági kocsisnak születt volna. Kiskunmajsán, Karczagon, Madarason, Mezőtúron majdnem minden héten megfordult a korcsmárosné fogata. Hogy miért járt be annyi várost, később az is kitudódott. A bandának ugyanis ő volt a lőszer szállítója, már pedig annyi puskaport, mint a mennyi kellett, nem lett volna ajánlatos egy boltban megvenni. Úgy tett tehát, hogy 4—5 városban is vett puskaport, hogy a dolog fel ne tűnjön. Az a két szép szem, a mely ott villogott a formás homlokosont alatt, olyan bizonyosra meg tudta választani a srét-

és a golyó nagyságát, hogy a betyárok fegyvere teljesen biztos hatáson volt. A korcsmárosban egy rejtett falteka. Ebben mindig volt néhány fortnyi golyó és lőpor, úgy, hogy a banda sohasem szenvedett hiányt lőszerekben. De volt ott máségyéb is. A téka alja tele volt üvegekkel, a melyekben finom borok, pálinkák és likörök voltak. A szép asszony ugyanis szerette a jót, s vacsora után nem tudta inni a csárdai savanyu bort, s így a saját részére finomabb borokat tartott. A savanyu csigett megitták a betyárok.

Érdekes volt a csárdásné ruhátára is. A sifonokban egymásra voltak halmozva az uri szabású selyem szoknyák. Nem volt köztük egyetlenegy paraszt divatu sem. Divatos kalapja 4—5 is volt a csárda szépasszonyának. A lovagló betyáruha, a mely egy piros szoknyából, egy piros derékből, egy babos kendőből és egy pár csinos sarkantyus csizmából állott, úgy el volt rejtve, hogy azt a csárdásné kívül senki sem tudta, hol áll. Később kitűnt, hogy ez az öltözet a csárda egyik szobájának a küszöbe alá volt elrejtve.

Külföldi tanulmányutamat befejezve, tisztelettel van szerencsém tudatni, hogy a Lisszauer-féle házban **férfi szabó üzletet nyitottam** s elvállalom minden férfi- és fiú öllönyök készítését **magyar és német szabás szerint.** — Ruhatisztítást, vasalást vevőim részére gyorsan eszközölk.

Divatos és szép szövetekből ma már választékos raktárom van. Hitelképes egyéneknek havi részletre is dolgozom.

Tisztelettel
SCHWARCZ ADOLF
férfi szabó.

Sőt, a megfeszített munka után ismét hosszú időre a téltenség hetei, hónapjai következnek el. A mezei földmunkás a dolog idő megszünte után összedugott kezekkel, utcasarkokon álldogálva, korcsmázva várja ismét a nyarat, az aratás idejét.

Tudjuk, nagyon jól tudjuk, hogy az unalomig hangoztatott, tudott, ismert dolgok ezek; azt is tudjuk, hogy bizonyára nemmi vagyunk az elsők s leszünk az utolsók is, kik ezzel foglalkozunk, de alkalmoszerűnek tartjuk most, mikor az országos selyemtenyészési felügyelőségnek mult évi jelentése a kezünkbe akadt, melynek Hajdúvármegyére vonatkozó s mindent közelebről érdeklő adatait közgazdasági rovatunkban közöljük.

A selyemtenyészés által a legszegényebb néposztálynak 23 év alatt 56,282,096 korona keresetet nyújtott az állam, a melynek szegszárdi országos selyemtenyészési felügyelősége községeknek, magánfeleknek ingyen ad 2—3 éves szederfa csemetéket.

Ugyan hányan vették ezt városunkban és környékén igénybe? Szomorú eredmények! Kabán 3, Szoboszlón 2 termelő.

Lelkünk egész melegével, erős meggyőződéstől áthatottan szólunk fel; ragadják meg lakosaink ezt az alkalmat, ültessenek szederfákat, termeljenek selyemgubót, segítsenek magukon, az Isten is megsegíti.

— yz —

KÖZIGAZGATÁS.

Közgyűlés. A csütörtökön félben maradt közgyűlés ma d. e. 10 órakor folytatni fog.

Közgyűlés tartott csütörtökön délelőtt, amely azonban félben maradt, mert a számadás vizsgáló bizottság jelentése olyan vitát idezett elő, a mely egy óránál tovább tartott. Jókai Mór halálát mely fájdalommal vette tudomásul a közgyűlés, s emléket j gyzőkönyvileg megörökítette. — A számadás vizsgáló bizottság jelentése nagy vitára adott alkalmat, melynek végén elhatározatott, hogy a jelentés elfogadjatik, s a városi pénztárnok a számadás terhe alól fementetik. Az is kimondatott határozatilag, hogy a ki nem vetett pótdadók kivetését 60 nap alatt be kell fejezni és hogy a vegrehajtok erélyesen hajtsák a községi adót. A Bocskay ünnepre vonatkozólag a közgyűlés bevárja a bizottság javaslatát s addig nem tesz semmit.

A közmunka összeírás most van folyamatban.

Hivatalos lap. Hajdúvármegye közigazgatási hivatalos lapja július 1-én indul meg. Szerkesztője dr Czeglédy Mihály tiszti főügyész lesz.

Uj iparos. Bézi Imre az asztalos ipar folytatására nyert a héten engedélyt a tanácstól.

Az állatmérleg 16 kor. 70 fillért; a hidmérleg 7 kor. 21 fillért jövedelmezett a mult hónapban.

A város háza villamos csengőt Borbély Károly óras 200 koronaért egész ujonnan hajlandó megcsinálni, két évi jótállással.

De legérdekesebb volt a csárdásné pénztára. Ezt hiába keresték volna, sohasem találtak volna meg. A csárdánál ugyanis volt egy nagy bozontos szőrű kutya. Ez a kutya vad volt, mint az oroszlan, de a csárdásné maga, ha akarta, úgy bánt vele, mint a kezes bárányval. A kutyanak a nyakában nagy széles örv volt, a mely kis apró szegecskével, s közbe-közbe nagy réz golyókkal volt díszítve. A bozontos szőrtől — úgy szólván, semmi sem látszott az örvből. Az örv rézgolyói üresek voltak, s középen srófra jártak. Ezek a rézgolyók dugva voltak gondosan összehajtogatott bankókkal. Réz vagy ezüstpénz sohasem volt bennük, mert az csörgött volna. Láng Piroška, mikor szüksége volt pénzre, magához szólította a lompos szőrű kutyát, lecsatolta a örvöt, kinyitotta valamelyik rézgolyót, s rögtön volt pénz, a mennyi kellett. Az örvnek ezt a tikát a csárdásné kívül senki sem tudta, még a betyárok sem. Mikor a csárdásné elfogták, egy zsendár lelőtte a kutyát, s ekkor is 500 frtnál többet találtak az örvben elrejtve. Pedig ez csak a kézipénztára volt Láng Piroškanak. A főpénztár másutt volt, s abban minden pillanatban több volt 39—46.000 frtnál.

Egy tűzkárosult kérelme. Borbély József, a Császi Lajos-féle tanya jelenlegi tulajdonosa azt kérelmezi a várostól, hogy felgyújtott tanyája felépítése céljából adjon a város neki 12.000 drb. cserepet olyan kedvezményes áron, mint a vasut-utcai tűzkárosultaknak.

A közbirtokosságnak 1000 kéve nádat adott a város. A közbirtokosság most azt jelenti, hogy a nádra ez idő szerint szüksége nincsen. Értékesítse tehát azt a város más módon.

Per a város ellen. Jenei József által, a város ellen indított kártérítési perben, június 10-én lesz a tárgyalás a debreczeni kir. törvényszéknél.

Megint a vendéglői jog. A rendőrség bejelentette a tanácsnak, hogy Kernájszky György a Dreher sörcsarnokban jogosulatlanul gyakorolja a vendéglői jogot.

Megszűnt ipar. Göcz István a kovács iparról lemondott.

Tilos a fakémény. Kardos Sándor II. t. 4. sz. a. lakosnak megengedte a tanács, hogy a háza fedelét náddal kijavíttassa, s a jelenlegi fakéményt meghagyhassa. Az alispán P. Czeglédi István felebbezése folytán oly módon változtatta meg ezt a határozatot, hogy a tető kijavítását megengedte, de a fakémény helyett kőkéményt rendelt építeni.

Népies előadás. Ma d. e. 10 órakor népies előadás tartatik a polgáriskolában a selyemtenyészésről.

H I R E K.

Jókai temetése.

A nemzet nagy halottját, a költő királyt e hó 9-én temették el Budapesten. Bebalzsamozott holtteste a nemzeti muzeum előcsarnokában volt két napon át ravatalra téve, temetésén Ő felsége a király képviseltette magát, a kormány testületileg, mindkét törvényhozó ház, irodalmi, művészeti intézetek, egyesületek, társulatok, tan- és nevelő intézetek, vármegyék, városok küldöttségei s százezrekre rugó tömeg kísérte útjára Jókait. Ravatalánál a muzeumban Baksay Sándor ev. ref. püspök mondott ódai szárnyalású beszédet, a kormány nevében Berzeviczy Albert közoktatásügyi miniszter és az irodalmi társaságok nevében Beöthy Zolt egyetemi tanár, főrendiházi tag intéztek bucsuszavakat. Künn a sirnál a kerepesi-uti temetőben Papp Károly imája után, Herczeg Ferencz, Komárom szülővárosa nevében Tuba János képviselő s utolsónak a magyar ifjuság nevében Melha Tibor joghallgató szónokoltak. 10 koszorut vivő kocsin 330 koszorut szállítottak a temetőbe és helyezték a sirra. Közöttük volt Szoboszló város koszorúja is, melynek szallagján a következő felírás volt: »Hajdusoboszló díszpolgárának: Jókai Mórnak.« A koszorut Kovács Gyula képviselőnk helyezte a ravatalra, nemkülönben ő és G. Tóth János rendőrkapitány képviselték a város közönségét a temetésen. Jókai szobrára már is megindult az országos gyűjtés s mihamarabb külsőleg ércz emlék fogja megörökíteni a költő király emlékét; míg a szívekben, míg magyar magyar lesz e földön, élni fog emléke.

A magyar országos központi takarékpénztár lapunk mai számában megjelent hirdetésére bátrak vagyunk tisztelt olvasóink — különösen a földbirtokokosok — figyelmét felhívni.

A tennis pálya megnyílt a sportkedvelőknek a salétrom fürdő kertjében s már is élénk látogatásnak örvend. Az intézőséget komolyan foglalkoztatja az, hogy a tagok számára való tekintettel egy másik játszótérrel is berendez. Ez a kérdés azonban nemcsak a helylyel, hanem a tagsági díjak emelésével is összefügg, a mennyiben a Kösély kigőzölőgése az egészségre alkalmatlan. Megfelelő hely és pénz azonban nincs. Felmerült az, hogy az Erzsébet téren avagy a társaság elnökének: Fogthüey Janosnak pusztán telken rendeznék be az új pályát, mindez azonban első sorban is idő és különösen a fedezeti alaptól, a szükséges pénztől függ. A nemes szórakozást szerető közönsége hajlja, hogy mindkét irányban sikerüljön az egyesület kívánsága.

Berukkolás. A besorozott katonák e hó 9-én vonultak be tényleges szolgálatra. Előző napokban már hangos volt az utca és népes a korcsma. A reggel induló bumlihoz pedig muzsikaszó kísérte ki a legényeket, egész áradat asszony és gyermekesereg. Nehéz volt a bucsuzkodás, csak úgy patakzott a köny is, pedig a tapasztalás azt mutatja, hogy talál Jóska is, akad Sárinak is: gombház, ha leszakad lesz más.

A mázsás becsülete. Sz. Kovács Sándor eladott egy disznót Szabó Sándor hentesnek. Próba-

mázsálásra vitte, meg is volt elégedve a súlylyal, mikor azután három nap mulva a fizetésre került a sor és újra megmázsáltatta a disznót, két kilóval apadt. Nagyon óntotta ez Sz. Kovács Sándort s boszuságának, csalódásának kifejezést is adott, azzal gyanúsította Szabó Ferencz mázsakezelőt, hogy 1 koronát kapott a hentestől, azért mázsálta kevesebbre a sertést. A mázsás a bírósághoz fordult, hogy reperálva legyen a becsülete; a bíróság pedig Sz. Kovács Sándor beismerő vallomása alapján 2 napi fogházra ítélte őt.

Tűz a robogó vonaton. Kaba és Püspök-ladány között az 1707. számú személyvonat a napokban a nyílt pályán megállott. Oka az volt, hogy a postakocsiban tűz keletkezett, melyet hirtelen eloltottak mielőtt egyáltalán kárt tett volna. A vonat párpercznyi késedelem után folytatta útját.

Három vezérelv az iránya a »Magyar Közélet«-nek: aktuális, érdekes és értékes minden száma. Ilyen a legközelebbi is ennek a tartalmas és erősen sovínista irányú Szemlének, mely báró Bánffy Dezső nemzeti magyar politikájának az organuma. A szerkesztőség és a kiadóhivatal Budapesten, Kálmán-u., 10. sz. alatt van.

Távolabbi sógorságban áll. Gyermekértási perben az alperes tanuját hallgatja ki egyik közismert bíránk e napokban Szegény ember volt a tanu, eselédleány a felperes. Mikor az általános kérdések sorában kérdi a bírő, hogy nem áll-e rokonban, sógorságban az alperessel, azt feleli a tanu:

— De igenis, távolabbi sógorságban.

— Hogy érti ezt, faggatja a bírő, milyen sógora?

— Hat kérem, távolabbi időben volt közöm a leányhoz — feleli a tanu.

Miniszteri köszönet. A földművelésügyi miniszter köszönetét fejezte ki Gáspár István szaktanítónak a selyem- és szederfa tenyésztés előmozdítására fordított faradozásáért, ki a buzdítás mellett a tenyésztésben maga is jó példával járt elől.

Törlesztéses kölcsönök Mandel Zsigmond, eddig a Kereskedelmi és iparbank épületében volt bankbizományi irodáját Debreczen, Hunyady-utca 5. sz. alá földszint helyezte el és felhívja a birtokos osztály figyelmét a jelenlegi kedvező pénzvizonyokra és felajánlja szolgálatait 4 és 4 és fél százalékos törlesztéses kölcsönöknek (készpénz és utólagos kamatfizetés mellett) kieszközlésére. Semmi előleges díjazásra nem reflektál, az igen mérsékeltten szánított díjat is csak a kölcsön megszerzése esetén igényli. Mindennemű tudakozódásra azonnal és készséggel válaszol.

Vásár. Az áldozócsütörtöki országos vásár hétfőn tartatott meg nálunk. A vásár csendes volt, a minek az az oka, hogy szűk a pénz, mert a munkaidő még nem kezdődött meg.

A nagyhirű és biztos hatású kecskeméti hernyóirtó por kapható Saghy Ferencz gyógytárában.

Szemle Angyalháza. Oláh Miklós gazdasági tanácsnok pénteken szemlét tartott Angyalháza. A jószágállomány kitűnő állapotban van, csak egy jó eső kellene a legelőre.

A Banomkert választmánya csütörtökön kertkerület rendez, s ugyanakkor ebédet is ad.

Az angyalházi legelőre kiveretett:

Ló	—	869 drb
Marha	—	1478 »
Juh	—	7404 »
Sertés	—	327 »

A belső ökörföldre kiveretett 431 drb ökör.

A védhimelőltás pünköst második napján, d. u. 2 órakor megkezdődik, a városh za nagy tanácstermében. Az oltást Dr. Kiss Sándor h. főorvos végzi.

Tűzoltóbal. Az önkéntes tűzoltó egyesület pünköst mindkét napján majálist tart az erdőn.

A Függetlenségi olvasókör június hó 5-én nyári táncmulatságot tart az erdőn.

Kedélyes szocialisták címmel megirtuk a pünköst előző számában, hogy május 1-én éjjel, 3 ismeretlen egyén kóborolt fel s alá az utcákon, danolva s pezi kéregetve az egyes házaknál. A szocialista-párt vezetősége annak közlésére kért fel bennünket, hogy ezek a kéregető csavargók a párt-hoz nem tartoznak, s hogy az e-féle jómadarakkal a párt összeköttetésben nem áll.

Némagyarosítás. Fried Sándor helybeli illetőségű budapesti lakos, nevét belügyminiszteri engedéllyel Forgácsra magyarosította.

— **A fagyos szentek** most is meghozták a szeles, hűvös napokat. Ez még nem volna baj, csak fagyot ne hoznának, mert egy fagy most már mértelen károkat okozna.

— **Elmentek a katonák.** A múlt hónapban besorozott katonák a héten vonultak be tényleges szolgálátra.

— **A Magyar orvosi műszertár.** Budapest VI., Kerepesi ut 32, rendkívül érdekes, bő magyarzáttal és több ezer ábrával ellátott árjegyzéket adott ki, mely magában foglalja a sérvtörők, műlabák, műkezek testgyógyászati gépek, valamint az összes betegápolási cikkek részletes leírását. Az intézet nagy szolgálatot teljesít a közönségnek, midőn ezen rendkívül érdekes könyvet, bárkinek ingyen és bérmentve megküldi.

— **Ellesett párbeszéd.** Hely: a városház előtti pad; idő: egyik este, mikor fölér a kabát még az emberre. Személyek: 2 önkéntes tüzoltó, a kik a padra ülnek.

Első tüzoltó: Bizony jó hideg van.

Második tüzoltó: Az ám.

(szünet.)

Első tüzoltó: Meginnám komán, egy üveg pálinkát.

Második tüzoltó: Magam is.

(ujabb szünet.)

Első tüzoltó: Fázom. (Összebb húzódy) bár csak tűz volna az éjszaka.

Második tüzoltó: Az ám . . . (Elgondolkozva)

Adna a nagyságos főparancsnok ur egy pohár pálinkát abbul, a mit vasárnap vett ettul a szilágysági embertül.

— **Névmagyarosítás.** Ifj. Venczel Mihály helybeli lakos előnevét belügyminiszeri rendelettel Vándor-ra magyarosította.

— **Vakfoltos tükrök** újja beöntését a legolcsóbb árban elvállalja

Blattner Gyula

üveg és porcellán kereskedő

Debreczen,

Főtér 42. Lamprecht-palota.

Hungária kávéházzal szemben.

— **Felhívás.** Michelstädter utóda első debreczeni cipő raktárának Cipő dívat mellékletére, mely a mai számunkkal együtt jelenik meg, felhívjuk olvasóink figyelmét.

MI UJSÁG A JÁRÁSBAN ?

Betörés. A szováti ev. ref. egyház kárára elkövetett betörés tettese Léder József Pal ottani lakatos. Bekísértetett a kir. ügyészséghez.

Tűz. Földesen a héten, Frank Jánosnak az udvarán egy csomó szalma leégett. A tűz gondatlanságból eredt.

Tűz. Nádudvaron a Böszörményi Sándor lakóháza a héten leégett. A nyomozat folyik.

Lopás. K. Kiss József és K. Kiss István tengerit loptak Kohn Dávid püspökladányi lakostól. A tett rájuk derült s most ülnek.

Tűz. Nádudvaron a Simon Mihály, id. Madarász Sándor és ifj. Madarász Sándor udvarán a héten tűz támadt. A gyanu egy Varju József nevű elmebajos cselédre irányul.

Sertésvész. Püspökladány határán a sertésvész kiűtött.

A kaba-nádudvari vasút épületeit a héten vizsgálták meg. Az épületek megfelelőek és lakhatók.

Sorozat a járásban. A második sorozás: Püspökladányban június 3-án, Nádudvaron június 4-én, Földesen, Tetétlenen és Szováton június 6-án, Kaban június 7-én tartatik meg.

KÜLÖNFÉLÉK.

A ki az oldalán eszik. Isonban már hét esztendeje él egy matróz, kit az oldalán alkalmazott csőven keresztül táplálnak hig folyadékkal. A ka véletlen folytán annyira bedagat, hogy enni épenséggel nem tud; de azért vigan pipázik ugyanakkor, mikor az oldalán étetik.

Szenvedélyes macska gyűjtő a perzsa sah, kinek egész macska gyűjteménye van. Ügynökei a világban össze-vissza járnak s a ritkább, kiváló fajtáknak sokszor 40—50 ezer koronáért is megveszik.

Atnövesztett karok és lábak. Dr. Melden amerikai sebesz ütett már át füleket. Most a karokkal ujjakkal, kezekkel végez próbát állítólag sikerrel.

A vi'lamhárítót már a 10-ik században ismerték. Vashegygyel ellátott póznákat dugtak a szántóföldekbe; a pun harcosok pedig irhar közeledtekor hasra feküdtek s vas végű várdájukat maguk felé tartották.

Közgazdaság.

Ültessünk szederfákat.

Hajdúvármegye selyemtenyésztésének állapotáról az 1903. évben, az országos selyemtenyésztési felügyelőség által kiadott jelentéséből közöljük a következőket:

Hajdúszoboszlón a lombszedésre alkalmas szederfák mennyisége hivatalosan megszámlálva nem volt. A felügyelőség működése alatt 3,010 drb. 2—3 éves szederfa csemétét osztott ki a városnak és magánfeleknek. 1903. évben 2 selyemtenyésztő 43 klgr. gubót termelt és 75 koronát keresett. Átlagos keresete egy tenyésztőnek 37 koronára — legmagasabb keresete pedig 53 koronára rugott.

Szováton 1 selyemtenyésztő 24 klgr. gubót termelt és 45 koronát keresett.

Kabán 3 selyemtenyésztő 57 klgr. gubót termelt és 92 koronát keresett.

Püspökladányban 1 selyemtenyésztő 25 klgr. gubót termelt és 45 koronát keresett.

Egyáltalán nem volt megkezdve a rendszeres selyemtenyésztés Földes, Nádudvar, Tetétlen községekben, holott a felügyelőség e helyekre 1200 csemétét osztott ki.

Ezzel szemben felsoroljuk, hogy Bácsmegeyben 12,828,946 kor. 78 f. értékű gubót termeltek 20 év alatt s csak Zsabya községnek 26,675 kor. 35 fillért fizetett ki a beváltó hivatal 1903. évben s megyénkben: Vámospéresen is 212 kor. 72 fillért fizetett az állam a múlt évben selyemgubókért.

Kétféle nehézséget szoktak felsorolni a selyemtermeléssel szemben. Az egyik az, hogy nincs értéke a termelésnek, a másik az, hogy egyes vidékek nem alkalmasak a szederfatenyésztésre. Az elsőről meggyőzhetett a jelentés egynehány tétéle, a másik ellenvetés pedig Hajdúvármegyében s különösen a mi környékünkön nem áll. Talajunk minden tekintetben alkalmas rá.

Mit kell tehát tennünk ?

Azt, a mit a jelentés is mond. Szó szerint idézzük: »Szükséges, hogy Szoboszlón maga a város gondoskodjék megfelelő nagyságú szederfa állomány létesítéséről. A legmelegebben kérjük a t. tanácsot hogy ültesse be mielőbb az utcákat, tereket és közutak mellékeit szederfával s fordítson kellő gondot a fiatal fák ápolására.«

Még csak annyit, hogy a törvény tiltja a szederfa rongálását és bünteti azokat, kik megakadályozzák, hogy a szederfa levelek selyemtenyésztési célra szedessenek.

O Felsége a bécsi szesz kiállításán.

A Rotunde keleti részében vannak elhelyezve Mayfarth Ph. és Tsa, gazdasági gépgyárak Bécs II/1 ismert czég kiállított tárgyai, a melyek különösen tetszetős kivitelük folytán tűnnek ki.

A kiállított gyártmányok közül osztatlan elismerésben részesülnek az önműködő, szabadalmazott, hordozható és szállítható »Syphonia« permetezők, a legkisebb jegyű tisztító cséplőgép, az önműködő kéve lerakóval ellátott gabona arató gép, az »Agricola« sorbavető gép váltókerekek nélkül, a különböző szerkezetű takarmányvágó gépek és a »Triumph« darálógépek két oldalon rovátkolt örlőtársakkal, a hírneves kézi- és hidraulikus gyümölcs- és szőlő sajtók, valamint ipari czélokra szolgáló hidraulikus prések, két kilolható sajtoló kosárral stb.

Ő Felsége néhány nap előtt tett körutja alkalmával megszólította a czég főmérnökét ifj. Moser urat, a kinél általánosságban a czég által gyártott gépek felül tudakozódott, mire Moser főmérnök kijelentette, hogy Mayfarth Ph. és Tsa gépgyáraiban ugy mezőgazdasági valamint szőlőszeti és ipari gépeket állítanak elő.

Ő Felsége további tudakozódására, hogy a czégnek csak Ausztriában vannak-e gyárai, Moser főmérnök kiemelte, hogy a czég M. m. Frankfurtban is jelentékeny gyárteleppel bír.

Ő Felsége a munkások számára vonatkozó kérdésére Moser főmérnök kijelentette, hogy a bécsi gyár kb. 350 és a m. m. frankfurti 750-nél több munkást foglalkoztat.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos :

Fehér Gábor.

Piacziárak.

— 1904. május hó 15. —

Buza	—	—	7.20—7.40
Kétszeres	—	—	6.40—6.50
Rozs	—	—	5.60—5.70
Árpa	—	—	4.60—4.70
Zab	—	—	5.30—5.40
Tengeri	—	—	4.60—4.70

Magyar Országos Központi Takarékpénztár

BUDAPESTEN, Deák Ferencz-u., 7. sz.

— engedélyez a legkedvezőbb feltételek mellett —
törlesztéses jelzálogkölcsönöket föld-
birtokokra

a kimutatott földadó vagy a színhelyen fogatosított
becslés alapján.

**Kölcsönkérvényekhez a telekkönyvi kivonat
és kataszteri birtokiv hitelesített alakban
csatolandó.**

A legkisebb engedélyezhető kölcsön 2000 korona.

Drága kölcsönök convertáltak olcsóbbakra.

Bárminemű kérdések a fenti címhez intézve,
gyors elintéztést nyert.

Szabadalmazott önműködő

permetező - készülékek

„SYPHONIA“

szőlőtelepek és komlóültetvények befecskendezéséhez,
a gyümölcsfákat károsító rovarok,
a szegecs és tormaacs kiirtására, valamint a levélbetegségek elleni véde-
kezésre stb. — 10 vagy 15 literes töltésű

önműködő, hordozható permetezők,

rézüsttel is,
petroleum-vegyítő-készülékkel, vagy anélkül; kocsira szerelt, önműködő permetezők
gyártatnak és szállítatnak különlegesség gyanánt

MAYFARTH PH. és Társa.

mezőgazdasági gépgyárak, borsajtók és gyümölcs-értékesítő-gépek különlegességi gyárai által
BÉCS, II., Taborstrasse, 71. sz.

Kimerítő árjegyzékek ingyen. — Képviselők és viszonteladók kerestetnek.

Lipik

SZLAVÓNIA B A N
elsőrendű fürdőhely
Egyetlen jód tartalmu alkalikus hőforrás (64°C) a kontinensen.

A lojnavölgyi vasut állomása (Dugosellon át Azonkívül Pakrac-Lipik déli vasut állomása. Külön-
teve. Budapest, Bécs, London, Róma, Brüsszel.

Elsőrangú hévvezes fürdők, vizgyógyintézet, Bul-
ling-féle inhalatorium, diätetikus konyha; gyermek-
szanatorium, katonatiszti gyógyház. Fényesen beren-
deztet gyógyterem, kávéház és étterem, nagyszabásu
park, fedett sétány, térzene, kitűnő gyógyszállodák,
villamos világítás.

Felülmulhatlan hatásu gyomor-, bél-, gége- és
egyéb hurutoknál, köszvénynél és csuzos bajoknál,
ischiasnál, esontbajoknál, hasürbeli izzadmányoknál,
valamint minden mirigy és vérbetegségeknek. A für-
dőidény alatt **tíz kiváló orvos rendel.**

Lipiki hévvezeték szétválása közvetlenül a forrástól,
ovábbá **Édeskuty L.** ezégtől Budapesten.

Lipiki forrás-só közvetlen a fürdőigazgatóságnál
rendelhető. — Bővebb felvilágosítással szolgál
a fürdőigazgatóság.

Komlóssy Lajos (előbb Szabó Zsigmond)

fűszer, mag- és gazdasági cikkek raktára
— Debreczen, Piacz-Hatvan-utca sarok. —

Ajánl:

Rézgálicz, Raffia, Juttafonalat
minőségét és olcsó árát illetőleg verseny nélkül!
LISZT-HARMAT (Oidium) szőlő-

betegségek ellen kipróbált legjobb szer a

R É Z - K É N P O R,
eredeti francziakénpor

Ára 50 kilogrammos zsákokban 22 fillér kilónként
2—10 „ 22 „

használata legolcsóbb és mégis a legbiztosabb
A por kapható és megrendelhető:

Komlóssy Lajos

fűszer és gazdasági cikkek raktárában.
Debreczen, Piacz-Hatvan-utca sarkán

Telephon 213. szám.

Debreczenhez félóránnyira, az alsó jözsai uton,
100 kat. hold új osztásu, jó minőségű föld, épületek-
kel és dohánytermelési engedéllyel előnyös fizetési
feltételek mellett eladó.

A szoboszlói utfélen, 11 kat. hold onodói első
osztályu szántóföld szintén eladó.

Bővebb felvilágosítást adnak Debreczenben, Hu-
nyadi-utca, 21. szám alatt Jakobovits Aladár

Kerekes Kálmán

Hajduszoboszlón.

Ajánl kitűnő minőségű Kossuth pezsgőt,
egri vörös és kitűnő fehér borokat, valódi kis-
üsti szilva és törköly pálinkát, továbbá főtt,
fűstölt, páczolt sonkát, fűstölt kolbászt és pap-
rikás szalonnát. Sajtok és finom székelyrutót,
édes, piros vérbélű narancsot és citromot,
finom lépes és pergetett mézet és mindennemű
friss fűszereket olcsó áron, valamint naponta
friss Ries-féle cukrász süteményeket és ár-
jézi vízben tenyészett halakat és első rendű
vágott tűzifát házhoz szállítva.

Abeles-féle

állami felügyelet alatt álló középiskolai fu-
internátus Debreczenben.

Ezen intézetbe felvétetnek mindazon nö-
vendékek, kik Debreczen bármely középiskolá-
ját (gymnasium, reál, kereskedelmi, polgári)
látogatják. Az intézetben teljes ellátást, szak-
képzett tanárok felügyelete alatt tanulmányaik-
ban szigorú ellenőrzést és nevelést nyernek.
Modern berendezésű háló étkező és tanulóter-
mek. Egészséges táplálkozás, mérsékelt díjak.
Bővebb felvilágosítással és prospectussal szol-
gál az
IGAZGATÓSÁG
Hatvan-u., 23.

Szent-László (Püspök) gyógyfürdő

Nagyvárad mellett Kernats Janos fürdőbélő kezelése
alatt.

Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyváradtól
fel, kocsin háromnegyed órai távolságon. Május, augusz-
tus hónapokban naponta 12, vasárnap- és ünnepna-
pokon 16 vonat közlekedik Nagyváraddal. A vasuti
állomás a fürdőtelepen van.

Az európai híré 21° C. meleg természetes hév-
viz javulva van; az izületek és izmok csuzos bántal-
mainál, idült s különösen savas izületi loboknál, esont-
törések és különösen visszamaradt vastagodásoknál,
köszvénynél és annak különböző alakjainál, idegba-
foknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek (ischi-
ásná); különböző bőrbajoknál, végre női bajoknál;
belsőleg: heveny és idült gyomor- és májba-
jok és vesekövek eseteiben. Állandó fürdőorvos: dr.
Nagy Ignác.

A különböző igények szerint berendezett nagy-
számu szobák napi ára 1 kor 20 f. és 6 kor. között
váltakozik. Gyógyterem (Cursalon) hirlapokkal, zong-
gora, könyvtár és tekeasztallal. Terraszok szép kilá-
tással. Étterem, cukrászda, sétahelyek a fürdőtele-
pen és a mellette elterülő őserdőben. Az erdőben jó
tekepálya és Lawn-Tennis.

Öt tükörfürdő és három kádfürdőn kívül már
fürdők is vannak rendszeresítve. Fürdők 40 fillértől
1 kor. 20 fillérig. Elsőrendű, kitűnő állandó zenekar.
— Telefon-összeköttetés Nagyváraddal.

Villany-világítás. A legszebb kirándulás és szór-
akozási hely. Konyha és vendéglő a bérlő saját ve-
zetése mellett. Prospektust kívánatra küld a fürdőke-
zezlőség.

Előnyös, olcsó, szabott árak

mellett beszerezhető.

Elsőrendű rumburgi, hollandi, Creás és
czérnafonal-vásznak, Schroll-féle schiffonok,
csikós-jegyű havasi vásznak, Damaszt asztal-
neműek, törülközők, minden fajta vászon zse-
kendők és rövidárak, ágy- és asztalterítők, de-
rekalj-tokok, saját készítettésű paplanok, mat-
tázczok; továbbá elvállalom mindennemű
férfi-, női-, gyermek-fehéreneműek

gyors és pontos elkészítését minta vagy mér-
ték után.

Teljes tisztelettel

Nádudvary Lajos

Vágó Andor-féle üzlet, Piacz-utca 28. szám.
A nagytőzsde mellett.

A fent jelzett vászonneműimet előnyös bevá-
sárlásaim folytán, tekintettel a nagy ár emel-
kedésre, még a régi árak mellett szolgálom
igen tisztelt vevőimnek.

Tökés Zsigmond

vas-, fűszer- és vegyes üzletében

egy tisztességes jó családból való fiu

tanulónak felvétetik.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120.
(saját házában)
Aranyérmekkel kitüntetve.

Kívánatra ingyen, próba mintakönyv prospectus

Felhivás.

Gazdálkodók és géptulajdonosok
figyelmébe.

Ajánlva vízmentes, asztagtakaró és
cséplőgépekre való ponyvákat, szegedi
kenderzsákokat, pokróczokat, zsákkötő
és dohányzsinókat, igen olcsó
árban. Kívánatra mintákat is küldök,

Wiener Adolf

ponyva és zsák gyári
raktára és kölesöntézet

Debreczen,

Kossuth-utca 27. szám.

Neubauer János

vassodrony-szövet, szita áru, szabadalmazott
kocsi-ülés, ruganyos ágybe s sodrony-keri-
tések gyára.

DEBRECZEN. Kétmalom-utca 4-ik szám
Üzlethelyiség: Piacz-utca 12. az Arany Bika
száloáival szemben.

Gyártmányaimra számtalan sok kitüntetést
és előmnést nyertem.

Készítek mindennemű sodronykerítést a
legegyszerűbbtől a legdiszesebbig. Fáczánosok,
erdők, szőlők, gyümölcsösök, udvarok, parkok,
s baromfi udvarok kerítését, szőrórosta szöve-
teket, föld és kavics áthányó rostákat, sodrony
lábtörlőt, ökör szájkosarakat, szoval minden-
nemű drót mnnkakat. Kitűnő ruganyos ágybe-
téseket, s szabadalmazott ruganyos aczél-sod-
rony kocsiülést.

Ezen minta
szerint készült
kerítés igen
olcsó s min-
den eddigi ke-
dent felülmul-
tartósság és

czélszerűség tekintetében

Kívánatra képes árjegyzéket ingyen és
bérmentve küldök.

Szíves pártfogást kérve

Neubauer János.

Köhler István

tűzoltószer, szivattyu és gépgyára
ezelőtt **GEITNER és RAUSCH**

BUDAPEST.

Gyár: X. Kőbánya

első Vaspalya-u. 5

Erzsébet-körút 24,

kutszivatlyuk.

szívó- és
nyomó-lömlők,
létrák, fáklyák,
jelző szerek
egyéni felszerelések.

Kedvező részletfizetés

Árjegyzék és költségelőirányzatokkal díjmen-
tesen szolgál.